

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

De Conso||lacione Ivsto-|||rvm

Hillesheim, Ludwig

Coloniae, 1572

VD16 H 3678

De iustoru[m] fœlicitate, impiorum malis, ex vit[a]e vtorumq[ue]; euentis
co[n]stare: his atq[ue] etia[m] memoria antiquaru[m] reru[m] quæ
diuinitùs notatæ sunt, ob firma[n]du[m] animu[m]. Cap. III.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60369)

indiciū Domini non agnoscunt, nec Deū
videre, neq; curam eius diuinam rebus hu-
manis interuenire falsò existimant. Hi
vecordes filij, vt ait propheta, ad malè agē-
dum, quandam sapientiæ existimationē
adserunt: in benè agendo, summa eorum
inscientia est. Expertes ergò omnis eius
consolationis erunt, quæ vitam piorum
sacietate latitiarum perenni delectat.

De iustorum foelicitate, impio-
rū malis, ex vitæ vtrorūque eue-
tis constare, his atque etiam
memoria antiquarum rerum,
quæ diuinitus ^{re-}ta sunt, ob-
firmandum animum.

CAPVT III.

ITaque cū mali sua omnia ad terre-
na referunt, iusti suorum factorum
rationes & fines dirigunt ad solum
DEVM. Ac ne humanis permoueantur,
sed vt omni eorum se metu liberēt & ex-
oluant, in omni ratione vita hoc agunt,

D 2 semper

semper vt eorum animis, & presentium
 & antiquarum rerum, qua diuinitus ge-
 runtur, & in vniuerso fiunt, forma obuer-
 sentur. Hac illi fomenta malis suis adhi-
 bent Dauidis exemplo, qui, cum eum om-
 nia solatia deficerent, prorsus se fracto a-
 nimo fuisse ostendit. Renuit, inquit, con-
 solari anima mea. Verum idem confestim
 rationem eam tenuit, vt dolori suo medi-
 cinam, angustisque rebus solatium qua-
 reret. Memor, ait, sui Dei, & delectatus
 sum, memor sui operum Domini. Na me-
 mor ero mirabilia tuorum, qua vsq; ab
 initio fecisti: a ~~seculo~~ Me-
 mor sui iudiciorum tuorum a seculo Do-
 mine, & consolatus sum. Confugit enim
 ad memoriam Dei, & ex superiorum tem-
 porum euentis, quibus Deus vitam piorum
 gubernauit, clarissima monimenta clemē-
 tia Dei animo contemplatus, ijs que ad se
 consolandum vsus est. Sequuntur igitur bo-
 ni eandem viam memoriamq; vetustam
 rerum, qua vti sanctis illis viris & anti-
 quis

quis patribus euenerunt, diuinitus nota-
 ta sunt, crebro ad animum reuocant. His
 & testimoniorum caelestium certitudo ap-
 paret, & quem iusti in grauissimarū tur-
 barum & molestiarum fluctibus cursum
 tenuerint vitæ, percipi utilitate summa po-
 test. Erant primis parentibus filij duo, Ca-
 in & Abel, cui priori mala mēs, alteri san-
 ctus animus fuit. Itaque cū hic innocen-
 tiam coleret, grata Deo vita eius & obla-
 tio, aspernata alterius improbi victima
 fuit. Vnde factum, vt iuuenis pius occide-
 retur ab fratre sauisimo, & vitā primus
 ex hominum genere profunderet. Damna-
 tum est horrendum & nefarium scelus vo-
 ce diuina, eiusq; autori pœna denunciata
 irrogataque, vt maledictus super terram
 esset, vt grauissimorum quos impensurus
 esset laborum nullos fructus referret, vt
 vagam & instabilem vitam ageret. Ille
 quidem, cū profugisset, ciuitatem condi-
 dit: at quæ ora? quæ regio? quæ vrbis mu-
 nimenta tueri illum poterant, qui egressus

Genes. 3.

D 3 à facie

à facie Domini, id est, praesidio diuino destitutus erat, & quem suum scelus, sua mala conscientia, a siduo domesticoque supplicio persequabatur? Nulla ergo solida felicitas, homini impio, abominabili, desperato fuit. At Abel religionem atque innocentiam, aeterna ac vera bona colens, etiam interemptus viuit, sublatus in caelum, ubi beatæ mentes nullis malis subiectæ, perenni requiete, ac felicitate abundant.

Post eum, Noe hominum genere auctiore facto, sed corrupto seculo, & multitudine omni flagitiorum genere redundante, magna virtute, summa religione vixit. Intemperantia, luxus, delitiæ, mentes hominum occupauerant, ac deprauato omnium ordinum statu, voluntas pro lege erat. Omnis caro corruerat viam suam. In illa autem flagitiosæ multitudinis colluie, iustum & innocentem virum, quo mœrore & cruciatu vixisse existimamus? quod etiam iniuriæ genus, quam proteruita intermissam esse ei aduersum, qui illas nefarias

rias actiones damnaret. quiq; dissimilem
 ab omnibus rationem sequeretur ac vitā.
 Semper religioni infesta impietas est, sem-
 per, vt Diuus Chrysostomus ait, contra vir-
 tutem malitia insanit. Itaque prophā-
 nis illis & impijs, in hac insolentia vitæ, et
 inter festa latitia delicias, sensus aliqui
 fœlicitatis, at DEVM immortale, quā
 momentaneus, & in quantas desiturus æ-
 rumnas, fuit? Nam apud eos qui se mali-
 tia prorsus addixerant, nullus consilio lo-
 cus, nec cū ad voluptatem omnia refer-
 rent, aliquis mali impendētis metus erat.
 Sic securos, & prorsus, vt videbantur, be-
 atos, obruit diluuium: seruatus est vir iu-
 stus, qui cū voluntatem diuinam in om-
 ni vitæ esset securus, nunquam consolatio-
 nis diuinæ egens, semper, ducente Deo, ani-
 mo inter mala inuictus fuit. In eo, quod
 secutum est genere hominum fuerunt, qui Genes. 11.
 turrim edificare niterentur, cuius se in cœ-
 lum moles attolleret. Hi malorum cona-
 tus, ingentes labores, & magna defatiga-

tione suscepta actiones sunt, sapè ipsi pernicioso, semper irrito successu, confundente linguas eorum Deo, & consilia interuertente, vt labor eos ad extremum vsque spiritum sequatur, fructus omnis & solatiū absit. Quàm verum ergò illud Esaiæ vatis dictū est: Impij, quasi mare feruens, quod quiescere non potest, & redundant fluctus eius in conculcationem & lutum.

Iesaiæ 57.

Iam magno illo Abrahamo, qua discrimina adita, quantum malorum tota vita obiectum fuit? exilium, iniuria potentum, necessarj captiuitas, in eo liberando labor, orbitas, ac deinceps procreati filij vnici cedes demandata, & quid non? At ille semper præter spem, in spe, etiam aduersante ratione fuit, ac quoniam eū DE VS peculiari ac cœlesti fœdere sibi adiunxerat, bono omnia benè euenerunt. Eadē Isaaci filij religio & fortuna, filiorum etiam duorum ac fratrum, Esau ac Iacob factum, malorum & bonorum certa imagine fuit: prior vir acer, venationi deditus, &

Gen. 15. 17.

& agrorum cultura: alter simplex, dome-
 sticus officijs. & cultui animi vacans. Ac
 felicitatis quidem partes, natura ordine
 & patris indulgentia Esau occupauerat,
 sed caelestium rerum admirabili conuersi-
 one, superior Iacobi virtus fuit. Illum,
 etsi terræ, agrorumq; prouentu diuitem,
 tamen suscepti odij furor, & fraternæ fœ-
 licitatis inuidia exagitabat: hic verò,
 etsi graue odium fratris sustineret, ut quæ
 eius a se vim auerteret, profugere cogere-
 tur, multos etiam labores, multum ærum-
 narum perferret, tamen in eo angore viuē-
 di, omnia innocentia sua sustinenda, inq;
 vna Dei tutela sibi putauit acquiescendū.
 Sic cum animum virtute & religione ob-
 firmasset, superatis quæ de Dei voluntate
 ei immittebantur aduersis, veram atque
 summam, & quæ ad æternitatem se extē-
 deret, felicitatem est consecutus. Fuit ei *Gene. 37. et*
 ingens filiorum, sed improborum prouen- *in sequētib.*
 tus. Inter eos vnum Iosephum altè virtus
 & castus animus extulit. Ad eum oppri-

D 5. mendū

mendum ceteri fratres, studia, volunta-
 tesque suas conuerterant. Inita de nece
 eius funesta consilia erant ea, cum muta-
 ta essent, in seruitutem venditus, non mi-
 nore, quam mors est malo, & in lōginquas
 oras fuit adductus. Ibi prater exiliū & ser-
 uitutis incommoda, carcer etiam & vin-
 cula immerenti addita sunt. Tātis autē ac
 tot malis implicito, quis spē aliquā emer-
 gēdi reliquā esse? quis nō succūbendū do-
 lori existimasset? Sed nec tot incommodis
 debilitatū constantia ipsius robur est, aut
 innocentia destituta ope diuina fuit. Fru-
 strata enim euentu suo consilia, ad perni-
 tiem comparata sunt, & iuuenis sanctus
 atque innoxius illustri regiaque fortuna
 diuinitus auctus, Aegypto, ac finitimis po-
 pulis & familia vniuersa salutem attulit.
 Sic sapē intereā dūm ad summum mala
 veniunt, extrema iustus patitur, eiusque
 tentatur & exploratur fiducia, ac cum
 omnis ferē recuperandæ salutis spes occi-
 dit, subito auxilium Dei exoritur, & pios
 luce

luce noua atque insolita perfundit, vt cer-
 to, constet omnia in Deo posita esse. Ipsius
 autem Iosephi posterius, iussu diuino in Ae-
 gyptum commigrarant, eorum deinceps
 varij successus, prout merebantur, fuerunt,
 vnde, quæ ratio bonorum ac malorum di-
 uinitus constituta sit, sic apparet, vt repro-
 bis terror ingens, iustis verò hominibus
 summa ex ijs consolatio esse possit. Ii enim
 aduena apud Aegypti incolae atque regē,
 in magna inuidia & seruitute erant, ac
 quum aucti magno numero essent, oppri-
 mebantur omnium generū malis, & eas
 operas faciebant, quarum grauitatem di-
 uitius sustinere non possent. Ac ne quid ma-
 ximis malis deesset, funesta rationes inita
 sunt, ad eos cum vitæ exortu enecandos:
 post etiam atroci regis edicto sancitum, vt
 mares omnes statim vt nati essent, in Ni-
 lum abijcerentur. Atque hæc ab rege eo fi-
 ebant, qui impietate in DEVM, iniuria
 & inclementia in miseros homines uteba-
 tur: qui etsi certissimis maximisque signis

Exod. 1.

de Dei voluntate cognouisset, sic tamē neglectui habuit, vt eius impia & scelerata vox esset, Nescio dominum. Inter illa verò extera, & prorsus infœlici, vt apparebat, genti, quis non malorum sensus fuit? at ea Deum religiosè colebat, gemitus illius ac preces ad cœlum, quo miserorum lachryma solent, ferebantur: interuenerat Dei promissio, confectis temporum spacijs, vt liberi fierent: at cōtra omnia eueniebant, sic vt secundis aduersariorum rebus, ipsi maximè miseri essent. Sed contra horum dementiam, qui in veritatis ignorantia versantur, his rebus sempiterna dei ratio inest, vt quàm maximè aduersis rebus piorum, ipse proximè eis adsit: & admirandam vim suæ potentia diuinitatis quæ offēdat. Quamobrem horrendus exitus regis tyranni, sed leta fortuna immerentis & Dei presidio firmata gentis fuit: illo cum exercitu omni fluctibus submerso, hac mirabiliter conseruata. Atque hac ipsa gens deinceps, inter vastas solitudines, in omnium

Exo. 14.

nium rerum indigentia, depulsis, quæ in-
 cidrent, malis, at verò bonis, quacunque
 hæc vita desiderat, immisis, sic aucta &
 defensa est, vt cœlum, terra, flumina, fon-
 tes, quæque ad vniuersi conseruationem
 cursibus definitis facta à Deo sunt, motus
 sæpè suos ordinemq; mutarint, ne amata
 gentis vtilitati commodisq; deessent: quæ
 euidentior ratio, ad id quod volumus con-
 firmandum esse potest? malorum res, eti-
 am medijs in bonis caducas & fluxas, at
 contra insuperabilem religionem, & in
 quibus ea insit, inuictos esse: nõ enim quic-
 quàm valentius, quàm præsidium diuinũ
 quo omnes illi continentur, qui Dei obser-
 uantia ac cultu se ad illam præstantẽ na-
 turam adiungunt, nullum est in malitia
 perfugium, nulla spes, firmamenta eius,
 etsi maximis viribus niti videantur, mo-
 mento concidunt, nec contra virtutis vim
 vllis se munimentis tuentur.